

VKM
Postboks 4404 Nydalen
0403 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 2008/102326
Dato: 07.05.2010
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

VURDERING AV RISIKO KNYTTET TIL BRUK AV GASS, SLAG MOT HODE OG STRØM TIL BEDØVING AV FISK

På grunn av nye spørsmål omkring fiskevelferdsmessige og praktiske utfordringer forbundet med et forbud mot bruk av CO₂ til bedøvelse av fisk ved slakting har Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) besluttet å utsette forbudet mot bruk av CO₂.

FKD har bedt Mattilsynet om å foreta en bred faglig gjennomgang av de ulike bedøvningsmetodene, vurdert ut fra velferdsaspekter og tekniske problemer. Departementet ber også om at alternative gasser brukt som supplement til strøm og slag tas med i betraktningen. Mattilsynet ønsker i tillegg å få en vurdering av alternative gasser brukt som eneste bedøvelsesmetode.

Mattilsynet kjenner til følgende publikasjoner og vurderinger innen området:

- European Food Safety Authority (EFSA) sin vurdering om bedøvelse av laks datert 14. april 2009.
- Rapport 01-2009: Veterinærinstituttet ledet arbeidet med å evaluere slag og strømstyret som brukes i norske slakterier¹.
- Veterinærinstituttet: Brev av 30. oktober 2009 – vurdering av det vitenskapelige grunnlaget for påstandene fremmet i FHLs brev.
- Veterinærinstituttet Rapport 15 – 2009: Dokumentasjon av metode for retningsorientering av laksefisk før slaktebedøving.
<http://www.vetinst.no/nor/Forskning/Publikasjoner/Rapportserie/Rapportserie-2009/15-2009-Dokumentasjon-av-metode-for-retningsorientering-av-laks-foer-slaktebedoeving>
- Sluttrapport NFR prosjekt 178938 – Welfare of Farmed Fish from Harvest to Killing – Meeting the Future Challenge

I tillegg til å spørre VKM om en risikovurdering, har vi også bedt om faglige uttalelser fra Veterinærinstituttet (VI) og Havforskningsinstituttet (HI) og informasjon om praktiske forhold fra utstyrproduzentene.

¹ Fiskeri- og Havbruksnæringsens Landsforening (FHL) har i brev datert 24. september 2009 imøtegått konklusjonene i denne rapporten.

Mattilsynet ber vitenskapskomiteen vurdere følgende:

- 1) Finnes det ny kunnskap om risikoen m.h.p. bruk av CO₂ til bedøvelse av fisk siden EFSA publiserte sine rapporter om slakting av oppdrettsfisk? Vi ber spesielt om en vurdering av om det synes mulig å utvikle bruken av CO₂ til en bedøvelsesmetode uten særlig risiko for dårlig fiskevelferd.
- 2) Knytter det seg andre risikoer til bruken av slag mot hode eller strøm som bedøvelsesmetode enn de som er beskrevet i vitenskapelige publikasjoner eller av EFSA?
- 3) Finnes det ny kunnskap som tilsier at risikobildet ved bruk av SI-5 slagmaskiner eller Stansas el-bedøvingsmaskiner har endret seg siden Veterinærinstituttet publiserte Rapport 01 – 2009 den 31. januar i år?
- 4) Er det gasser som enten alene, eller sammen med strøm eller slag mot hodet, kan gi mindre risiko for dårlig velferd ved bedøving av fisk ved slakting enn bare bruk av strøm eller slag mot hodet alene? Det forutsettes at gassen(e) er egnet ut fra hensynet til slaktekvalitet og arbeidsmiljø/sikkerhet for dem som arbeider på slakteriet. Dersom teknologien ikke finnes tilgjengelig i dag, ber vi VKM gjøre oppmerksom på det.

Dette oppdraget erstatter dem i brev av 16. desember 2009 og 06. april 2010

Vi ber om svar innen 15. oktober 2010.

Med hilsen

Torunn Knævelsrud
Seksjonssjef